

Lasītāju aptaujas rezultāti

“Ulbrokas bibliotēkas pakalpojumi – lasītāju informacionālo vajadzību noteikšana”

(aptaujas periods 2023. gada septembris / oktobris)

Ulbrokas bibliotēka veica aptauju lasītāju vidū, lai apzinātu tās vajadzības, kas apmeklētājiem trūkst un bibliotēkas pakalpojumi būtu maksimāli pilnvērtīgi. Šogad izpētes spektru veidoja informacionālo vajadzību noteikšana. Aptauja ilga teju divus mēnešus, nācās secināt, ka lasītāji bija diezgan kūtri rast īsu brīdi, lai dalītos savos novērojumos un vēlmēs. Paldies visiem 45 aptaujas dalībniekiem, kuri atsaucās Ulbrokas bibliotēkas aicinājumam. Arī respondentu vecums, salīdzinoši ar iepriekšējiem gadiem, kļūst cienījamāks.

No aptaujas datiem redzams, ka visaktīvākie ir ilggadējie, pastāvīgie klienti.

Lūdzam norādīt, cik ilgi esat Ulbrokas bibliotēkas lasītājs?

līdz 1 gadam	7		15.6%
1-5 gadi	17		37.8%
6 gadi un vairāk	17		37.8%
esmu lasītājs citā bibliotēkā	4		8.9%

Aptaujas rezultāti nepārprotami norāda, ka svarīgākā un galvenā bibliotēkas funkcija ir plašs, pārdomāts un aktuāls grāmatu krājuma piedāvājums, kas galvenokārt arī mudina lasītāju apmeklēt to klātienē. Vairāk nekā 1/3 respondentu atzinīgi novērtē tematiskos pasākumus, tikšanās ar autoriem un izstādes.

Kādā nolūkā jūs visbiežāk apmeklējat bibliotēku?

Izvēlēties grāmatas lasīšanai	42		55.3%
Izvēlēties žurnālus lasīšanai	8		10.5%
Interneta pakalpojumi	5		6.6%
Skenēšanas, drukāšanas, laminēšanas pakalpojumi	7		9.2%
Pavadīt brīvo laiku (tematiskie pasākumi, internets, izstādes)	14		18.4%

Priecē fakts, ka apmeklētāji kopumā augstu novērtē šā brīža pakalpojumu klāstu: ar vidējo atzīmi 9,04 no maksimāli pieļaujamajiem 10 punktiem.

Kā kopumā Jūs apmierina Ulbrokas bibliotēkas pakalpojumu klāsts?

Aptaujā tika iestrādāti arī jautājumi, kas deva brīvu iespēju respondentam radoši izpausties, sniedzot savus priekšlikumus bibliotēkas pakalpojumu bagātināšanai.

11% aptaujāto vēlas sagaidīt vairāk pasākumu, tostarp, radošas darbnīcas tieši bērniem un jauniešiem, 9% gribētu redzēt vairāk jaunas lasāmvielas bērnu/ jauniešu auditorijai, tai skaitā, iespieddarbus angļu valodā. 2% aktuāli būtu lieldrukas grāmatas, vairāk žūrijas grāmatu un tikšanās ar rakstniekiem, kā arī lasīšanas un dokumentālo kino vakari. Kā priekšlikums tika minēts arī Top 10 grāmatu stends. 4% akcentēja bibliomāta nepieciešamību. 16% atbildi nesniedza, bet 47% norādīja, ka pasākumi ir pietiekamā daudzumā un papildus nekas nav nepieciešamas. Tas liecina, ka bibliotēkas darbības virziens attiecīgi rit atbilstošu gaitu, ar iespējām vēl papildus pilnveidoties.

Šogad vēlējāmie apzināt situāciju, lai rastu risinājumus un nepieciešamības gadījumā nodrošinātu kvalitatīvus pakalpojumus tiem, kuriem ir nepieciešams īpašs atbalsts vai palīdzība. Lai arī šobrīd attiecīgo vajadzību % nav augsts, lēšam, ka perspektīvā tas varētu kļūt pieprasītāks, popularizējot iespējas ilgtermiņā.

Vai Jums vietējās kopienas vidū ir zināmi pārstāvji, kuriem ir nepieciešami sekojoši bibliotēkas pakalpojumi:

Vieglās valodas grāmatas (daiļliteratūras grāmatas ar palielinātu un lasīšanai atvieglotu tekstu)	7		14.9%
Grāmatas vājredzīgajiem/ neredzīgajiem	2		4.3%
Izbraukuma pakalpojumi pie invalīdiem ar kustību traucējumiem	7		14.9%
Nē	31		66%

Šā gada aptaujā tika iekļauti vairāki jautājumi, kur lūdzām respondentiem izteikt savu viedokli.

Kā viens no šādiem bija bibliotēkas nepieciešamības jautājums, kur rezultātā nedaudz vairāk par pusi atbildēja ar "Jā", proti, nepieciešamas, bet mazāk par pusi aptaujājamiem nebija viedokļa.

Vai bibliotēkai ir nepieciešama grāmatu izsniegšanas iekārta – bibliomāts?

Jā	21		46.7%
Nē	6		13.3%
Nezinu	18		40%

Savukārt respondentu sniegtajās atbildēs pārliecinoši dominēja apstiprinājums bibliobusa nepieciešamībai Ropažu novadā. Sniegtās atbildes atklāj novada iedzīvotāju izpratni par prioritātēm palīdzības sniegšanai dažādiem sociālajiem slāņiem, kuriem tā ir pieejama tikai ar līdzilvēku atbalstu.

**Vai Ropažu novadam ir nepieciešams bibliobuss?
(vairākas atbildes iespējas)**

Jā, jo pazīstat cilvēkus, kuriem ir grūtības nokļūt līdz bibliotēkai	11		18.6%
Jā, jo atbalstāt novitātes un rūpes par līdzilvēkiem	20		33.9%
Jā, jo kopā ar grāmatām varētu tikt nodrošināti citi sociālie pakalpojumi	13		22%
Neesiet par to domājis (usi)	13		22%

Uz jautājumu "Kādi papildus pakalpojumi māmiņām ar mazuļiem bez šobrīd piedāvājumiem (bēbīšu spēļu un mantu stūrītis, pārtinamais galdiņš, grāmatas pašiem mazākajiem) ir nepieciešami papildus"- 47% gadījumos atbilde netika sniegta un 20% informēja, ka jautājums šobrīd nav aktuāls. Savukārt 13% darīja zināmu, ka esošais piedāvājums ir labs un pilnībā pietiekams. 7% vēlētos apmeklēt lasījumus/ bērnu rītus un 5% priecātos, ja būtu vairāk rotaļlietu un galda spēļu. 2% veidoja vēlme pēc vairāk grāmatām, organizēt bēbīšu skolu un tikšanos ar speciālistiem bērnu audzināšanā, drošs bērnu sēdekļītis vai sētiņa. Rezultāti rāda, ka ir interese radināt savas atvasītes pie grāmatas, radošuma un kultūras vides.

Ulbrokas bibliotēkas darbinieki nemitīgi ir jaunu izaicinājumu priekšā un, ejot līdzī progresam un informatīvi tehniskajai attīstībai, meklē un piedāvā racionālākus, viedākus un ērtākus pakalpojuma nodrošinājuma variantus, kur $\frac{3}{4}$ aptaujāto labprāt pieņem un seko līdzī izmaiņām, taču nedrīkstam aizmirst arī par to lasītāju loku, kuram viedās izmaiņas var sagādāt satraukumu, stresu vai pat atturēšanos no

pakalpojuma izmantošanas, tāpēc pamanītas un respektētas ir arī vēlmes attiecīgi saglabāt lasītāja plastikāta kartes.

Vai apsverat domu atteikties no plastikāta lasītāja kartes un vaicāt bibliotēkām izveidot elektronisko karti viedtālrunī?

Jā	30		66.7%
Nē	15		33.3%

Patiesš gandarījums rodas izvērtējot jautājumu par informācijas avotiem, kur rezultāti uzrāda, ka interneta vietnes bibliotēkas mājas lapa un darbinieki ir visaugstāk novērtētie informācijas sniedzēji, kā nākamais ierindojas Facebook un novada mājaslapa un informatīvais izdevums "Tēvzemīte".

Kādā veidā gūstat informāciju par aktualitātēm bibliotēkā?

No bibliotēkas mājaslapas	26		22.2%
No Ropažu novada mājaslapas	17		14.5%
No informatīvā izdevuma "Tēvzemīte"	16		13.7%
No bibliotēkas darbiniekiem	26		22.2%
No draugiem, vietējās kopienas pārstāvjiem	12		10.3%
No Facebook	19		16.2%
No Instagram	1		0.9%

Jautājumā par bibliotēkas notikumu informācijas noformējumu esam saņēmuši ļoti raibu atbilžu spektru, kas liecina, ka starp lasītājiem ir dažādu stilu, krāsu, informācijas, raksturu un nodarbošanās piekritēji, bet kā būtiskākais un augstāk vērtētais ir atpazīstamības logo un noteikts izkārtojums, kas ļauj justies pārliecinātam un drošam informācijas meklējumos.

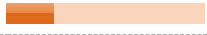
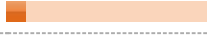
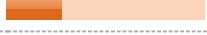

Kāda veida informācija bibliotēkas mājaslapā un sociālajos tīklos pievērš un notur Jūsu uzmanību, interesi un atpazīstamību?

Spilgta, krāsaina, vizuāli pievilcīga	20		25.3%
Plaša, dziļa un izsmeļoša satura informācija	20		25.3%
Informācija, kas ir atpazīstama (pēc Logo vai noteikta izkārtojuma)	25		31.6%
Vienota, ieturēta un nemainīga stila un formas noformējums	14		17.7%

Ļoti līdzīgi kā jautājumā par digitālajām kartēm, arī jautājumos par elektronisko katalogu un datubāzēm ir saskatāma tendence darboties ar tiem digitālajiem rīkiem,

kuros respondents jūtas droši un ir zinošs. Tomēr, kaut arī pavisam necils %, bet apsveicama ir lasītāju vēlme nekautrēties, vaicāt un apgūt kaut ko jaunu.

Vai izmantojat bibliotēkas grāmatu krājuma elektronisko katalogu?

Izmantoju regulāri	18		40%
Reti	11		24.4%
Nelietoju, jo nemāku	0		0%
Nelietoju, jo patīk izvēlēties bibliotēkā uz vietas	13		28.9%
Nelietoju, bet vaicāšu bibliotekāram, lai iemāca	3		6.7%

Vai izmantojat datubāzes (News/ Letonika/ Novadpētniecības datubāzes) bibliotēkas lietotājiem?

Jā, regulāri	4		8.9%
Reti	17		37.8%
Nē, jo nemāku	2		4.4%
Nē, bet vēlos apgūt kaut ko jaunu un vaicāšu bibliotēkas darbiniekiem	4		8.9%
Nē	18		40%

Ulbrokas bibliotēkas darba laiks jau vairākus gadus ir bijis nemainīgs, tādejādi pastāvīgajiem lasītājiem pierasts un zināms, tomēr šoreiz vēlējāties pārliecināties - vai nekas nav mainījies?

78% respondentu apmierina esošais darba laiks, 9% norādīja, ka vēlētos, lai darba dienās bibliotēka būtu atvērta ilgāk, taču atsevišķos gadījumos (2%) bibliotēkas apmeklētāji izteica savus priekšlikumus, piemēram, vēlētos ilgāku darba laiku ne tikai darba dienās, bet arī brīvdienās. 5% aptaujātie aicināja izveidot vienādu darba laiku visām darba dienām un atteikties no pārtraukuma, vai arī vēlos vakarus aizstāt ar bibliomātu.

Jautājumā "Vai Jūs apmierina bibliotēkas darba laiks? Ja nē, lūdzam ieteikt Jums ērtāko darba laiku." - aptaujas dati uzrāda dažādus viedokļus un priekšlikumus, kur augstāks respondentu % ir apmierināti ar pašreizējo apmeklējuma laiku. Lai veiktu radikālas izmaiņas, ir rūpīgi jāizvērtē visi ar izmaiņām saistītie resursi, aspekti un ieguvumi. Nepieciešamības gadījumā bibliotēkas darbinieki ir atvērti arī izmaiņām gadījumā, ja darba laika jautājums radikāli aktualizēsies.

Visbeidzot aptauju noslēdzām, rosinot Ulbrokas bibliotēkas lasītājus sniegt vēlējumus, pretenzijas un ieteikumus pakalpojumu uzlabošanai.

Paldies visiem par laba vēlējumiem, racionāliem ieteikumiem un konstruktīviem priekšlikumiem, pateicamies arī par kritiku un aizrādījumiem, jo viss kopā palīdz mums mainīties un kļūt labākiem, uzlabot un kopā ar Jums, lasītāj, priecāties.

Darām zināmus lasītāju ieteikumus tostarp arī subjektīvos, jo nepareizu viedokļu nav, ir tikai mūsu katra attieksme.

Respondenti aicina nodrošināt vairāk jauno grāmatu, bet speciālo (nozaru) lasāmvielu samazināt, kā arī vairāk grāmatu bērniem un jauniešiem, aktīvāku sadarbību ar skolām un citām kultūras un izglītības iestādēm, darbiniekiem.

Reālā dzīve rāda, cik dažādi ir lasītāji, tik daudzveidīgs ir arī lasāmvielas pieprasījums. Līdz ar to krājums tiek veidots un izkārtots, balstoties uz daudzgadēju pieredzi, vajadzībām, ekspertu ieteikumiem un lasītāju vēlmēm. Bibliotēkas darbinieki ir vērsti uz sadarbību un palīdzību lasītājam konkrētā nosaukuma atrašanā šajā vai tuvākajā bibliotēkā.

Mudina biežāk rīkot tikšanās ar autoriem dažādu tematisko nosaukumu ietvaros, organizēt izziņošas lekcijas par attiecībām, ceļojumiem, modi, zinātnes sasniegumiem, dabu utt.

Bibliotēkas apmeklētāji ir novērojuši, ka ne vienmēr bibliotēkas darbinieces ir atsaucīgas un izpalīdzīgas, un vēlētos, lai tiktu ieteikta lasāmviela bērniem.

Vēlreiz tiek aktualizēts jautājums par cilvēku ar redzes problēmām vajadzību apmierināšanu, aicinot uz audio grāmatu nodrošinājumu.

Kopumā lielākā daļa aptaujas dalībnieku vēlēja labu un teica sirsnīgu paldies.

Visiem bibliotēkas darbiniekiem ir svarīgi, lai apmeklētājs mājup dotos gandarīts un priecīgs!

Sagatavoja: Jolanta Bērziņa
Ulbrokas bibliotēkas informācijas speciāliste